

SLOVENSKI NAROD.

Iahaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 8 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznalila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznalilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Someščanje!

Naši kadidatje so:

V II. volilnem razredu

ki voli v sredo, dne 27. aprila t. l.:

Ivan Hribar

deželnih poslanec, ravnatelj banke „Slavije“ in hišni posestnik;

Dr. Josip Kušar

odvetnik;

Dr. Danilo Majaron

odvetnik;

Ivan Šubic

ravnatelj c. kr. obrtnoumetne šole;

Dr. Ivan Tavčar

odvetnik, dež. odbornik, državni in deželnih poslanec in posestnik

V I. volilnem razredu

ki voli v petek, dne 29. aprila t. l.:

Josip Lenče   **Ilija Predović**

posestnik in veletržec;   posestnik, gostilničar in veletržec;

Ubald pl. Trnkóczy

lekarnar in posestnik;

Dr. Karel Triller

odvetnik.

V Ljubljani, dne 20. aprila 1904.

Izvrševalni odbor narodnonapredne stranke.

Loubet v Rimu.

Prezident francoske republike je prišel včeraj v Rim na obisk italijanskega kralja.

Ta obisk je velikega mednarodnega pomena; z njim je takoreč potrjeno in pripoznano zbljanje italijanskega kraljestva in francoske republike. Pariški »Figaro«, gotovo kompetentan tolmač političnega pomena tega obiska, pravi, da je ta sestanek poglavarjev obeh romanskih držav dokaz, da so izginila nasprotja, ki so vladala med Francijo

in med Italijo ter da je med tem džavama nastalo prijateljsko razmerje, ki je ravno toliko vredno kakor kaka formalna alianca. In italijansko časopisje ubira v svojih pozdravnih člankih iste strune. Francosko-italijansko prijateljstvo — to se vidi zdaj — stoji na zdravi in krepki podlagi.

Vzričo temu se vsiljuje vprašanje: Kaj pa trozvez? To vprašanje je gotovo umestno, saj je bil prvi pristop Italije k trozvezu prvi, poglaviti in lahko se reče edini nagib naspotju, ki je od Crispiejevih časov

Vedno je slišal praviti, da se ne izplača izlet na Krim, ker je pretežaven in brez vsakega užitka. Vendar se je letos napotil vprova tja. V krasnem vremenu je dospel na vrhunc ter se je prepričal, da je ravno nasprotnoresnica. Veličastna, neverjetno obsežna in prekrasna panorama se nudi človeku po štirurni hoji od železniške postaje Preserje.

Neumevno je, da se vse Krima takoreč ogiblje. Nehote se človeku vsiljujejo vsled temalobrižnosti misli o neumni in neplodni modi, ki dovoljuje obiskovati le gotove hribe, ki so recimo ravno v modi.

Res je sicer, da je pohod gore čez Iško vas, ki je najbolj navaden, preej dolg, nezložen in vroč. Vse drugača je tura od Preserja. Treballo bi le planinske koče na južni strani vrhunca, da bi mogel turist prenočiti na gori, potem bi bil izlet na Krim tako ugoden in za turistiko velikanskega pomena. Ob 1. uri popoldne bi se izletnik odpeljal iz Ljubljane ter bi dospel ob 5. uri že do koče. Večer na Krimu mora biti prekrasen.

Čudovit mora biti zahod solnce, ki zlati sive velikane, obkrožajoče ljubljansko kotlino. Ponoči mora biti za-

do zadnjih mesecev vladalo med Italijo in med Francijo ter je svoj čas provzročilo carinsko vojno, v kateri je Italija tako hudo krvavela, da se je že bližala bankeretu. Trozvez v teh dnevih nične ne omeni. Tako francosko kakor italijanske časopise jo poponoma ignorira, dasi je vendar naperjena tudi proti Franciji. To pač dopušča domnevanje, da trozvez, čeprav formalno še vedno obstoji, vendar nima v najboljšem službu več tistega pomena, kakor svoj čas. Proti Franciji naperjena alianca, katere se je pa Franciji tako malo bat, da je lahko v najintimnejšem prijateljstvu s trozvezno Italijo — taka alianca je podobna među, od katerega je ostal samo še rođaj, na politično konstelačijo v Evropi pa ne vpliva več.

Loubetov obisk pa ne kaže samo, kako je dandanes razmerje med Italijo in med Francijo in kaka usoda je zadeba ono trozvezzo, pred katero se je nekoč tresla vsa Evropa — tudi v drugem oziru je ta obisk velenja, ker namreč priča, kako globoko je padel politični ugled rimskoga papešta.

Glasilo italijanske vlade, rimska »Tribuna« pravi: »To je prvkrat, da je stopila Francija v Rim, ne da bi pomagala in okreplila papeštvu nego da se pokloni novi Italiji; to je prvkrat, da je Francija revolucije stopila v Rim s polno integriteto svojih liberalnih načel, vsled katerih načel ni več najmilejša hči sv. cerkve, ne več najbolj kristijanska med vsemi kristijanskimi državami, nego absolutna gospodarica v svoji domačiji, svojih besed in svojih dejanj, zgled starim in novim državam in doksz, kako je umetni splošno gospodstvo svobode in civilizacije moderne dobe.«

Res, velik je ta moment. V svoji 2000 let obsegajoči zgodovini je Rim že videl neštev poglavarov različnih držav ali Emile Loubet reprezentuje med njimi nov tip: Loubet je sinone demokracije, ki je strila verige absolutizma in je kot zastopnik svo-

bodnega naroda prišel pozdraviti bratski narod. In ta poglavlar francoskega naroda, dasi je sam katoličan, je prišel v Rim, pa ne bo obiskal pa papeža in se je peljal mimo Vatikana, a se ni odkril — prav, kakor bi v večnem mestu ne bilo starčka, ki nosi trojno krono, se imenuje oblačenca Stvarnikovega v vrhovnega gospodarja vseh narodov in vseh držav. Poglavar »dežele svetega kralja Ludovika« ignorira rimskega papeža v večnem mestu!

To je hud in skeleč udarec za papeštvvo. V zadnjih sto letih še ni bilo v Rimu nobenega vladarja, ki bi se ne bil poklonil papežu, odkar se je prerodila Italija in se v imenu svetega narodnostnega načela polasta papeževe države, sploh ni bilo katoličkega vladarja v Rim. Sedaj pa je prišel poglavlar francoske države, reprezentant francoskega naroda in se za papeža niti ne zmeni.

Kaj bi bil papež pač dal, če bi bil prezident Loubet prosil za avdijenco, papež pa bi mu jo bil odbil. To bi bilo tolažilo za papeštvvo in svet bi bil videl, da ima papež še svojo veljavno. Ali prezident Loubet sploh ni prosil za avdijenco, sploh ni imel želje videti papeža, ker mu ne priznava nikake politične veljavne in ker smatra Rim samo za stolno mesto italijanskega kraljestva.

Da, obisk prezidenta Loubeta v Rimu, je znamenit dogodek, pravo znamenje časa in vzprido milijonov, ki navdušeno pritrjujejo v tem obisku izraženim političnim premembam, se ne vpoštevajo solze jeze in onemogočnosti, ki se pretakajo v Vatikanu.

Vojna na Daljnem Vztoiku.

Ob reki Jalu.

Širijo se najrazličnejše vesti o velikih bojih v severni Koreji ob reki Jalu. Dasi še dosedaj ni potrjena niti ena, vendar ni izključeno, da bi ta poročila kolikor toliko ne bila resnična. Saj je že dejstvo samo, da je vest o bitki ob reki Jalu došla za-

eno od treh strani — iz Londona, Pariza in Petrograda, — že na sebi dovolj tehtno, da se lahko iz njega sklepa, da je že dejansko prišlo do večje bitke med sovražnima silama v severni Koreji. To domnevanje pa še podpira tole poročilo iz Seula: Ob reki Jalu je bila ljudna bitka. Podrobnosti se iz strategičnih ozirov ne morejo navesti.

Iz Petrograda pa se javlja, da je došlo poročilo iz Port Arturja, glasom katerega je bila ob reki Jalu huda bitka, v kateri je bilo 1500 Japoncev poraženih.

Iz japonskega vira pa se brzjavlja iz Seula, da še ni nobena vest o večji bitki v severni Koreji potrjena. Priznava pa se, da so predstrelje obih armad že v neprostenem boju, vendar pa se ne da ničesar natancenega poizvedeti. Smatra pa se za popolnoma verjetno, da bi se bili stranski krili obih armad spoprijeli.

Iz vseh teh vesti bi se torej dalo sklepiti, da so poročila o večji bitki v severni Koreji kolikor toliko resnična in da se je ta boj končal za Ruse srečno. To sledi že iz tega, da se Japonci trudijo, da bi javnost prepričali, da so bile ob reki Jalu dosečaj samo neznačne praske, brez vsekoga pomena, zlasti pa iz poročila angleškega korespondenta iz Seula, v katerem javlja vest o velikem boju v severni Koreji in lakonično dostavlja, da podrobnosti iz strategičnih ozirov ne morejo poročati. Ako bi bili Japonci zmagali, kaki strategični oziiri bi naj to bili, da bi bilo treba to zamolčati? In če so bili poraženi, kakor se od vseh strani zatrjuje? Da, v tem služaju bi »strategični oziiri« Japoncev govorili za to, da se o tem porazu vsaj v Koreji in na Kitajskem ničesar ne izve. Japonce vedo namreč dobro, da uživajo pri Korejcih in Kitajcih ugled in spoštovanje same, dokler je v teh narodih še ne omajana vera v japonsko zmanjšenosno vojevanje. Čim pa ta vera izgine, je proč tudi japonski ugled in kdo ve, ako se v istem hipu ne spre-

LISTEK.

Izlet na Krim.

V štirih urah se pride od postaje Preserje juž. žel. na vrh Krima (1106 metrov nad morjem), od koder je prekrasen razgled na Kamniške planine, Karavanke in Julijske alpe s Triglavom in Črno prstjo. Ta razgled je take popoln, ker se vidijo ta pogorja od slemenja do podnožja, v vseh njihovi lepoti. S Krima se posebno dobro spozna planinski značaj ne samo mesta Ljubljane, ampak tudi kranjskih mest: Kamnika, Krana ter večjih selišč: Vrhnik, Št. Vida i. dr. A vidijo se tudi Golovec (Kor-Alpe) na Štajerskem, Obir in Dobrač na Koroškem, Snežnik in Nanos na Notranjskem.

Ko stoji človek na Krimu sredi te krasne panorame, se mu zdi, kakor bi stal na Rigiju v Švici. Edino to, da ni videti niti najprimitivnejšega zavetišča, tem manj pa kakega hotela, nas spominja — da smo na Kranjskem. — Pisec teh vretic so že nad 30 let znane vse planine Kranjske, Štajerske, Koroške, v Švici i. dr.

Nimivo gledati razsvetljeno mesto Ljubljano. Zjutraj čaroben vzhod solnce, — predno pa solnce izide, bi se naslajal ob raznih bojah, ki jih ne vidimo drugje, nego v visokem gorovju ob jutranji zori. — Dopoldne bi se potem lagodno vrnil v Preserje in bi dospel že ob tretji uri popoldne v Ljubljano. Večje ture bi se lahko napravile v Borovnico, na Studenec, Škofijo na dolenski železnici, k Cerkniškemu jezeru, na Rakek, od koder se zvečer lahko povrne v Ljubljano. — »Slovensko planinsko društvo« bi si znova steklo veliko zaslugo za turističko in za povzdigo prometa s tujci, ako bi zgradilo vrhu Krima planinsko kočo, ki bi bila z vsem dobro oskrbljena. Kakor danes uspeva gostilna na Šmarni gori in na Sv. Joštu, ravno tako bi uspevala gostilna na »Krimu«, planinsko društvo pa bi si s tem pridobilo dobiček.

Kar je Schöckl za Gradec, Schafberg za Solnograd in Rigi za Lucern, postal bi lahko Krim za Ljubljano. Seveda naj bi merodajni činitelji, kakor dežela, mestna občina ljubljanska in v okolici ležeče občine to podjetje tudi podpirale, ker bi bilo to njim v korist.

Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev.)

(Dalej.)

Načrt cesarja Friderika II. je torej meril na to, da se cerkvi odvzame vpliv na posvetne zadeve, da se duhovščina zapodi pred altarje in da se odvzamejo cerkvi njena posestva in ogromna imetja, ki so bila vzrok, da se je izneverila svojemu poklicu in da je začela delati na pridobitev in razširjenje posvetne oblasti. Cesar torej ni ničesar več zahteval, nego to, kar se je zahtevalo za časa Arnolda Brescijanskega in za časa bojev zaradi investiture. Duhovske oblasti papeževe se cesar Friderik II. ni dotaknil. Ali proti Frideriku je govorilo to, da je bil svet pripoznal načela papeža Gregorja VII., da je cesar Friderik sam žrtvoval papeža Kaliksta II. konkordat zaradi investiture in da je bil svoj čas pripoznal pravno veljavno onega papeževega izreka, s katerim je bil cesar Oton IV. odstavljen.

In zato ni cesarju prav nič pomagalo, da se je ves svet strinjal z njegovim stališčem napram silni lakomnosti duhovščine. Nasprotje med papežem je bilo po

izreku lyonskega koncila postalno nepremostno. S cesarjem bi se bilo dalo še govoriti, ne pa s papežem. Papež Inocencij IV., apostol vere ljubezni, je cesarja sovražil, kakor kak tiger. Slovesno je povedal, da se je odločil za boj na življenje in na smrt proti cesarju, da ne sklene ž njim nikdar miru in da ne bo nikdar »gadje zalege« Hohenstauf trpel na cesarskem prestolu. Papež namen je bil: uničiti cesarsko rodovino Hohenstauf za vsako ceno in za vedenje, ter spraviti na cesarski prestol človeka, ki bo hlapac rimskega papežev in se za vedno odpove vsem aspiracijam glede papeževe države in sploh glede Italije.

Papež Inocencij IV. se je v boju proti cesarju posluževal najpodlejših sredstev: ščunal je ljudi na odpad od cesarja, z denarjem podkupoval cesarjeve prve svetovalec, po svojih agentih lujskal nemške razne vladarje, naj izvoliove novega cesarja, obetal bogato plačilo vsem, ki prelomijo cesarju s prisego obljubljeno zvestobo in skušal cesarjevega sina, Konrada nahujskati proti lastnemu očetu. Papež je za ta boj proti cesarju porabil ogromne svote, ki so jih bili narodi darovali za osvobojanje Jeruzalema. Cela krdela beraških

mene Korejci, ki so se itak škripajo z zobmi uklonili japonskemu jarmu iz prijateljev v sovražnike. Poraz Japoncev ob reki Jalu bi bil prav lahko usodepol za njihov položaj v Koreji, zato je umljivo, da se tradijo, da takoj v kali zato vsako vest, ki bi sporočala o kakovremkoli, četudi najmanjšem japonskem nevspusti. Vera v nepremagljivost japonske armade je za Japoncev v Koreji conditio sine qua non! Treba je samo upoštrevati, da je že sedaj odpor proti Japoncem v Koreji velik, dasi še veljajo povsodikot zmagovalci. Iz Seula se namreč poroča, da je velik del korejske armade desertiral k Tomkakom, k onemu gorskemu narodu, ki si je nadel na logu, da z rusko pomočjo izžene vse Japonce iz Koreje. — Iz Gensana v Seul došli sel prioveduje, da so Rusi prodriči do Sengčina, tamkaj razdiali poslopie japonskega konzulata in korejskega užitninskega urada in da so streljali tudi na brzjavni urad. Nato pa so se umaknili proti severu, in sicer najbrže vsled strahu (?) pred japonskim brodovjem, ki križari ob obali. Japontci so prepričani, da se Rusi ne bodo več upali prodriči na jug proti Gensanu samo zbog tega, ker se bodo bali — japonske eskadre.

Japonski državnik o vojni.

Neki japonski državnik — najbrže marki Ito, se je napram korespondentu »Daily Express« izrazil tako: Naša nakana ni, da bi tirali vojno do skrajnosti. Mi ne želimo, da bi Rusijo popolnoma ponizili. Japonska si je v sveti vseh vojnih grozot, žrtev in izgub. Da pojasnim samo finančljeno stran izgube; 1 ali 2 milijona funtov šterlingov na teden je nekaj groznega za mlado in ne baš bogato državo. Kar pa mi namernamo in kar tudi upamo, da se nam bo posrečilo izvršiti, je, da odstranimo onine nepristnosti strah, katerega provzročuje ruska sila na Dalnjem Vztoru. Vsled tega bomo najprvo poskusili uničiti rusko vojno silo na morju, nato pa zavzeti Port Artur in Vladivostok. Takisto bomo svoje pozicije v Koreji tako utrdili, da nas ne bo mogel nihče iz njih izpodriniti in da bo Rusom popolnoma nemogoče, na Koreji si pridobiti, ako tudi samo ped zemlje. Kadar izvršimo to, bomo docela pripravljeni, staviti Rusom pogoje, ker bomo že vse dosegli, zaradi česar smo pričeli vojno. Dotlej pa ne bomo poslušali na nobene nasvete, razen ako se brez ugovora sprejmo naši pogoji. Ničesar nas ne more ovirati, da bi ne vztrajali.

Kakor se vidi, je pritiklavi Japonec silno samozavesten in ošaben, kakor da bi bila zmaga nad Rusijo sama na sebi umljiva in najlažja stvar na svetu in da bi jo Japonec že imel v žepu. Smešno! Nam se zdijo, da se bo japonska žaba napihovala, dokler ne bo počila, — kadar bo ruska armada docela porazila sedaj tako ošabne in visoko letajoče Japonce!

menihov so v Nemčiji obetala ljudem odpustke za vsa hudo delstva, če gredo v boj proti cesarju, ki ga je ta papež proglašil za Kristusovega sovražnika.

Ves ta strašni boj, ki ga je papež vodil proti cesarju, je bil dolgo časa brez uspeha. Zdaj so po prizadevanju papeževega pooblaščenca in z vednostjo papeža Inocencija IV. razni velikaši, med njimi Teobaldo Francesco, prej župan v Parmi, Pandolfo Fasanella, baroni Sanseverino, Morra in Cicala ter drugi zanetili zaroto, da bi cesarja zavratno umorili.

V marcu 1247 je cesar v Grosettu to zaroto zasledil, ali zarotnikom se je posrečilo pobegniti v Rim. Papež je te izdajalce in morilce bodril in jih v svojih pismih, ki so večinoma ohranjeni, slavil; te morilce je papež imenoval „krasne sinove cerkve, nad katerimi se sveti božje obliče“ (Illustravit super vos faciem suam Deus, vestras a Pharaonis dominio subducendo personas — vos — de militibus tyranni improbi, facta pugiles domini Jesu Christi — tako je papež pisal zarotniku Teobaldu Francescu.)

Kralj Edvard z oljko miru v roki.

Angleški kralj Edvard hoče baje posredovati, da bi obe vojujoči se sili takoj sklenili mir brez daljnega prelivanja krvi. Kralj je baje že pisal svojeročno carju Nikolaju pismo, v katerem ga roti, da naj z ozirom na človekoljubnost ustavi nadaljnjo krovprelivanje.

Samo ob sebi se razume, da Rusija sedaj niti misli ne more na to, da bi sklenila mir, dokler ni sovražnik pošteno poražen, ker bi sicer izgubila ves svoj ugled na Dalnjem Vztoru. To bi bilo Angliji sicer zelo po godu, ne bilo bi pa koristno za Rusijo. Zato tudi vsi ruski listi odločno odklanjajo vsako mirovno posredovanje. »Novoe Vremja« pravi, da mora na Ruskem izzvati gospodje o posredovanju samo pomilovalen nasmej. »Birževija Vjedomost« pa zatrjuje, da so se Angleži spremenili v prijatelje miru samo iz strahu pred novimi komplikacijami, ki jih lahko povzroči sedanja vojna na kopnem, in ker so prepričani, da angleška mornarica ne more raniti Rusije, in na fin način ironizirajo na novo odkritje simpatije Angležev za Rusijo zahvaljujoč se jim za prijazno intervencijo, katere pa Rusi prav nič ne potrebujejo, ker bo že ruska armada poskrbela, da se bodo primerno uredile in stabilizirale razmere na Dalnjem Vztoru.

Car Nikolaj na bojišču.

Iz Petrograda se poroča, da je potovanje carja Nikolaja na bojišče v bistvu že določena stvar. Čas pa je že odvisen od tega, kdaj bo končana koncentracija Kuropatkinove armade; šele ko bo ta završena, in bo Kuropatkin mogel preiti v ofenzivo se bo Nikolaj II. odpravil na Daljni Vztor, torej vsekakor ne pred začetkom meseca julija, morda pa še pozneje. Da bi se med tem časom vlad izročila posebnemu regentstvu, o tem ne more biti govora. Tudi carja Aleksander I. in Aleksander II. sta se udeležila vojna, ne da bi dala iz rok vladarske posle.

Nove ruske ladje.

Rusi so dosedaj že nabrali za ojačanje ruskega brodovja 12 milijonov rublov. Ruska vlada vsled tega pridno nakupuje za vojno potrebne ladje. Od Hamburg Amerikadržbe je nakupila, kakor smo že poročali, brzovozni parnik »Knez Bismarck«, katerega so Rusi prekrstili v »Don«. Nakupilo pa se bo še več takih ladij. To brodovje namenjava Rusi admirati, da bi bilo sposobno loviti take tuje ladje, ki bi vozile vojno kontrebando za Japone. Iz Petrograda pa se poroča, da je ruska vlada kupila v Ellbingu 8 velikih torpednih ladij, katere je naročila Nemčija, a jih ni sprejela, ker niso bile zgrajene v določenem roku. Takisto se poroča iz Pariza, da je Rusija kupila v Ženovi za Argentinijo določeno križarko »Garibaldi« in še dve veliki ladji.

Cesar je zarotnikom, ko so bežali iz Rima v Apulijo, takoj sledil in jih v strašni in opravičeni svoji jezi dal usmrtili in razdejati njihove gradove. Potem se je pripravil, da bi šel nad Lyon in kaznoval papeža samega. Njegovi vojskovodje so imeli srečo in cela vrsta papežu vdanih mest se jim je moral vdati, celo Florencia sama, tako da je bil cesar gospodar skoro cele Italije. Tudi v Nemčiji je bil protikralj Henrik Raspe premagan in je vsled ran, ki jih je dobil v boju, umrl.

Cesar pa vendar ni mogel v Lyon. Komaj je znagal na enem mestu, že so duhovniki na drugem mestu vprizorili ustajo in tedaj ko ni bilo že leženje in se bila pota slabja, je trajalo dolgo in je bilo silno težavno, nove punte zadužiti.

Prvi poraz je cesarja zadel pri obleganju Parme, kjer se je koncentrirala papeževa armada. Obleganje je trajalo skoro celo leto. Mestno prebivalstvo je umiralo že lakote in cesar je bil prepričan, da v kratkem stre papežev moč. V svojem obupnem položaju so obleganci nekega dne, ko je bil cesar na lov, vse stavili na eno kartu:

Črnomorsko brodovje.

Vzdržujejo se vesti, da črnomorsko vojno brodovje na vsak način odpluje meseca avgusta na Daljni Vztor.

V Rusiji sovražnih krogih se sicer zatrjuje, da je to brodovje staromodno in da ni sposobno se vojevati z modernimi japonskimi ladjami, kar pa ni prav nič resnično. Nasprotno, črnomorska eskadra ni samo številna in krepka, ampak je tudi povsem moderno armirana. In da je v vsakem času na višini časa, jamči že dejstvo, da ji je dosedaj poveljeval — admiral Skridlov.

Senzacijonelna vest.

»Narodnim Listom« se brzojavlja iz Petrograda, da se tamkaj širi vest, da je namestnik Aleksejev na Dalnjem Vztoru prisiljen odstopiti in da je v petek japonsko brodovje napadlo Vladivostok in ga strahovito bombardiralo.

Japonski vohuni v Petrogradu.

Na baltiški ladjedelnici so prijeli te dnevič japonskih vohunov, ki so se plazili okoli nove oklopnice »Borodino«, ki bo v najkrajšem času dograjena, z namenom, da bi jo poškodovali. Vsled tega se je občinstvu prepovedal vstop v ladjedelnico.

Državni zbor.

Dunaj, 24 aprila. Včerajšnja seja se je vršila še pod vtišom razburljivih delegacijskih volitev prejnjega dne. Češki poslanci so pozdravili predsednika s sramotilnimi klici.

Podanih je bilo več interpelacij. Posl. Mayer je interpeliral v zadevi italijanske vinske klavzule; posl. Malik zaradi postopanja celjskega okrajnega glavarstva povodom razpisa volitev v onotni okrajni zastop; posl. Breiter je interpeliral železniškega ministra zaradi ureditve plač in napredovanja v železniški službi; posl. Schönerer je interpeliral ministrskoga predsednika zaradi jezikovnih razmer v armadi. V interpelaciji kvasi o slaviranju armade. Posl. dr. Ellenbogen je interpeliral železniškega ministra o vplivu štrajka ogrskih železničarjev na avstrijske državne železnice. Posl. dr. Šusterič je interpeliral ministrskoga predsednika zaradi štrajka na Javorniku. Posl. dr. Ellenbogen je interpeliral celokupno vlado zaradi uporabe avstrijskega železniškega polka in nadomestnih rezervistov pri železničarskem štrajku na Ogrskem.

Posl. dr. Krámař je protestiral proti izvenredni seji zaradi delegacijskih volitev in zaradi načina, kako so se volitve izvršile. Zahteval je, da se uredni zapisnik v tem smislu po pravi. — Predsednik je izjavil, da je bilo njegovo postopanje pravilno, vendar dá Krámařov predlog na glasovanje, ki pa je bil odklonjen. Posl.

ali zmagati ali umreti. Naskočili so tabor cesarske armade in ga užgali 18. februarja 1248.

Na tisoč cesarjevih vitezov in vojakov je bilo ubitih, na tisoč jih je bilo vjetih. Med ubitimi je bil tudi odlični junak Tadej de Suessa. Plen je bil velikanski in celo cesarska krona je prišla v roke cesarjevih sovražnikov. Blazen in poahljen človek je odet s cesarskim plaščem v predpustni procesiji nesel krono v mesto — tako se je zasmehovala cesarska avtoriteta. Tadan je zatemnila zvezda nekdaj mogočega cesarja Friderika II.

Odslej ni imel cesar več sreče.

Bolognezi so vjeli celo njegovega najljubšega sina, Eneija, ki je bil uxor vseh vitezov. 22 let je ta krasni cesarski princ trpel v ječi, rešila ga je šele — smrt. In kmalu potem, ko je bil Tadej de Suessa ubit in Eneijo vjet, je odpadel od cesarja Peter de Vincis, najžaljnejši državnik tiste dobe, ki se je iz prahu povzpel do prvega ministra in prijatelja cesarja Friderika.

Vzlič tem strašnim udarcem usode

je bil cesar še vedno gospodar v Nem-

čiji je istotako protestoval proti predsednikovemu postopanju ter napovedal, da bo njegova stranka ponovila viharne prizore, kakršni so bili v petkovi seji, ako bi zbornica skušala spremeniti opravičnik. — Tudi posl. grof Sternberg je protestiral proti volitvam ter jih imenoval nezakonite.

Posl. Klofač je začel vptiti: »To niso bile volitve, temuč sleparje. Videli smo jasno, kako so nekateri gospodje oddali po trikrat glasove, drugi zopet listkov še osebno oddali niso.« Predsednik je ogorčeno zavračal očitanja, da bi se volitve ne bile vršile zakonito.

Potem je zbornica nadaljevala razpravo o Dvočakovem nujnem predlogu zaradi sprememb obrtnega reda. Pri glasovanju je bil predlog odklonjen.

Prihodnja seja bo v tork. Na dnevnem redu so volitve v kvotno deputacijo.

Novi delegati.

Dunaj, 24 aprila. Slovenstvo zastopa v delegaciji dr. Šusterič, njegov namestnik pa je dr. Žitnik. Ugleda in koristi pač Slovencem ne bodela prinesla. Ostale dežele, kjer imajo Slovenci ali Hrvatje višino ali pa vsaj znatno manjšino, zastopajo razum Dalmacije, kjer je Zafraš delegat, vit. Vuković pa namestnik, Nemci oziroma Italijani. Za Štajersko sta delegata Stürgkh na Walz; za Korško Dobernig kot delegat, Tscharrer pa namestnik; za Istro Bartoli delegat, Rizzi namestnik; za Gorisko Lenassi delegat, Antonelli namestnik; za Trst Mauron ter delegat, A. C. Quarli namestnik.

Kronski svet.

Dunaj, 24 aprila. Včerajšnja seje se je vršila še pod vtišom razburljivih delegacijskih volitev prejnjega dne. Češki poslanci so pozdravili predsednika s sramotilnimi klici. Kronski svet.

Dunaj, 24 aprila. Včeraj poldne se je vršil kronski svet pod cesarjevim predsedstvom, ker se v skupnih ministrskih konferencah dopoldne ni moglo doseči sporazumljene obeh vlad glede delegacijskega proračuna. Toda niti v kronskem svetu se ni doseglo sporazumljene, zaradi česar bo treba nadaljnji pogajanj, preden se sklenejo delegacije. Ako se doseže pri novih ministrskih konferencah sporazumljene, otvoriti se delegacijsko zasedanje 10. maja.

Štrajk na ogrskih državnih železnicah.

Dunaj, 24 aprila. Cesarska naredba, s katero se sklicujejo vsi železničarji — vojaki k »orožnim vajam«, je imela začetek vti. Štrajkarji so uvideli, da zoper tako odredbo ni pomoči ter so se udali. Budapešta, 23. aprila. Včeraj popoldne je višji mestni poglavar Rudnay obkoli taborišče štrajkujočih železničarjev s huzari, pešci in 150 policiji. Odboru je naznani, da je taborišče razpuščeno, ker so štrajkarji zavrnili nasilstva. Obenem je več arretirati predsednika odbora štrajkarjev, postajenaka Sarlava, ki je zavrnivil razdaljenje veličanstva,

čiji in v Italiji. Nesreča njegova je bila, da so mu neugodne razmere branile iti v Lyon in kaznovati papeža, kakor je zaslužil. Pripravljal se je na to, zbiral armado, se dogovarjal za skupen nastop s sovražniki papeževih ciljev na Francoskem in na Angleškem in prav, ko je prišla ura, da bi vzel meč v roke, je 17. decembra 1250 v južni Italiji umrl.

Veliki in neupogljivi sovražnik posvetnega gospodstva papežev je umrl v meniški kuti. Sovražil je papeža, sovražil politikujočo in nad vse lakomno duhovstvo — a bil je vzlic temu resničen kristjan in boljši kristjan kakor papež v vsi njegovi pristaši.

654 let je tega, kar počiva Friderik II., največji junak svojega stoletja, največji in najžaljnejši bojnik proti posvetnemu gospodstvu cerkve, v stolni cerkvi v Palermu, a boj, ki ga je on vodil, še vedno ni končan. Guelfi in Gibelini žive še dandanes, četudi v drugi formi in živeli bodo toliko časa, dokler bo obstajal princip njihovega nasprotja.

(Dalje prih.)

V taboru je bilo do 3000 štrajkarjev. Vsak se je moral izkazati, a tisti, ki so rezervisti ali nadomestni rezervisti, so morali takoj odriniti v vojašnice.

Budapešta, 23. aprila. Po razpustu taborišča je šel odbor štrajkarjev k poslancu Vaszoniju po svet. Vaszonij je svetoval, naj sklenejo mir z vlado, ker so se razmene predugačile. Odbor je bil z nasvetovanimi pogoji zadovoljen. Vaszonij je šel nato posredovati k železniškemu ministru, ki pa je izjavil, da popolnega pomilovanja ne more več dovoliti.

Budapešta, 23. aprila. Brezdvomno zgubi mnogo železničarjev svoje službe. Železniška uprava je samo danes popoldne sprejela 500 novih uslužbencev. Iz raznih tovarn prihajajo strojniki za strojevodje in kurjače k železnicam.

Reka, 23. aprila. Mestni zastop je brzojavil ministrstvom, naj se čimprej obnovi železniški promet, ker ima mesto zaradi štrajka vsak dan nad 100.000 K škode.

Osek, 23. aprila. Že štiri dni ni dobljeno mesto pošte. Mlini imajo le še za nekaj dni moke. Ako se do ponedeljka promet na železnicah ne obnovi, ne bo mogoče več kruha peči.

Budapešta, 23. aprila. Socijalna demokratična stranka grozi z generalnim štrajkom

zavarovalnica nič denarja nima, posno odgovoril: »Kjer je zima, tam je le led; kjer so čebele tam je med; kjer so farji, tam so pa d'farji. To je čitati na tretji strani sobotnega »Slovenca« med novicami iz cerkniške eklice. »Kjer so farji, tam so d'farji. To je resnično; še nikoli ni »Slovenec« take resnice zapisal. Denarja ima kakor listja in trave. Bisaga hodi vedno okoli. Samo v Avstriji ima katoliška cerkev 814 milijonov krov premoženja. Še leta 1830. so značali letni dohodki katoliške cerkve 17 milijonov krov, l. 1900 pa že 61 milijonov, pomnožili so se torej za 263 odstotkov; l. 1830. je imela cerkev 114 milijonov premoženja, l. 1900 pa že 814, njen premoženje se je torej v 70 letih pomnožilo za 700 milijonov krov ali za 610 odstotkov. To pač kaže, kako resnična je pesemka, ki jo je zapisal »Slovenec«, »Kjer so farji, tam so d'farji — zlomek jele, da imajo farji samo grablje, s katerimi vedno več denarja nagrajijo v bisagu — ne dajo pa ničesar!«

Herodeži in Pilatuši. Končno se je redakterjem škofovega lista vendar posrečilo, da so za nas iztaknili prizerno imenovanje. Dolgo časa so si belili glave in iskali besed, ki bi bile popularne in tako razumljive, da bi vsak katoliški pastirček in vsaka kravja dekla imela jasen pojem, kaj da smo in kako grozni, strašni da smo. Ia sedaj imajo naši črni bratci take besede Slovenski liberalci smo sami Herodeži in Pilatuši — ki morimo nedolne klerikalne otročiske in pribijamo na križ tonzurirane odrešenike slovenskega ljudstva. Res, strašno! Ljudje krščanski, molite za nas Herodeže in Pilatuše.

Vojška vest. Premešena sta stotnika Friderik Kovačič od 41. polka k 17. polku in Pero Mervoš od 87. polka k 70. polku.

Na II. slovenskem veskokolskem shodu utegne biti zbranih kakih 2000 Sokolov. Mimo Čehov in Hrvatov, ki nam obljubljajo mnogočrno udeležbo, pripravljajo se tudi slovenski Sokoli pridno na svoj shod. Zlasti sokolska društva v Celju, Gorici, Idriji, Ljutomeru, Kranju, Postojni, Solkanu, Ščki, Tržiču, pa tudi drugod so marljivo na delu ne samo, da bo njih udeležba častna, temveč tudi dostojna, primerna napredku v zadnjih letih na slovenskem sokolskem polju. Ljubljanski »Sokol« jim bo prednačil. Predvsem pa mu je dolžnost, da prednači s svojo mnogočrno udeležbo. Vsa 200 ljubljanskih Sokolov mora nastopiti v društveni opravi. Ako nas celjski »Sokol« naravnost preseneči s kakih polstotinčnih članov, ali bi ne bilo kar nečastno, da bi ljubljanski »Sokol« nastopil z manj kakor s štirikrat večjim številom? Zato pa vsi na krov! Kdor še nima oprave, naj si jo pravočasno priskrbi. Blago je dobiti pri trdki Regorški. Zlasti na naše starejše Sokole apelujemo, da stopijo v eno vrsto z mladimi člani. Pomislimo, da slavimo nekako na zunaj svojo 40letnico. Pokažimo, da ta častitljiva starost za društvo ni prešla brez posledic ne na zunaj, ne na zunaj; da nimamo sokolskega naračaja samo od včeraj, temveč da imamo že celo generacijo sokolsko vzgojenih slovenskih mož. Naj stopijo ti možje zopet v vrsto, in ljubljanski »Sokol« lahko nastopi z vsem svojim sijajem kakor pravcati oče slovenskih sokolskih društev. Ne pustite v nemar te misli, agitujte, vzpodobujte se drug druga. Naše delo ne sme mirovati, dokler si ne bomo z mirno zavestjo dejali: slovenski veskokolski shod je bil imeniten, vreden več kakor samo malega slovenskega naroda!

Občni zbor društva za varstvo živali. Pri občnem zboru bili so v društveni odbor na mesto odstopivih, oziroma po društvenih pravilih izbraneh članov odbora voljeni: gospa Alcinda Mardetschläger, Hedvika Šubic, Marija Ban; gospodje: Ferdinand Schulz, Fran Podgoršek, Peter pl. Radics, Karel Josip Hamann, Avgust Neumaier, vasi v Ljubljani ter Richard Schrey v Lesčah, Fran Rant v Ratečah pri Zidanem mostu in dr. Ivan Podnebšek v Novem mestu. Društveni člani, kakor tudi posestniki vrtov opozarjajo se, da ima kranjsko društvo za varstvo živali še kakih 150 komadov gnezdnih na razpolago. Gnezdnih dobe se brezplačno pri društvenem odborniku gosp. Schulzu, musealnem asistentu v Ljubljani. Ker so pričeli

poti če gnezdit, je skrajni čas da se hišice razobesijo po drevoju.

K pevskemu društvu „Slavec“ pristopil je — povo dom društvene 20letnice — gospod Anton Zubukovec, gostilničar v Ljubljani na Bregu kot ustanovni član z vsoto 40 K. Živel!

Pevsko društvo „Ljubljana“. V napolnjeni areni »Narodnega doma« vršil se je v nedeljo, 24. t. m., pevski večer pevskega društva »Ljubljana«, katere je zelo dobro uspel. Peveci »Ljubljane« so krepko zapeli par lepih pesmi, vrli tamburaši hrv. kluba »Zvonček« udarjali so čuvstveno priljubljene slovenske in hrvatske skladbe in popolna društvena godba igrala je narodne komade izvrstno in, kar moramo povdarijeti, res neumorno. Cel večer je vladala živahnost in neprisiljena zabava in je lo želeti, da se kmalu kaj sličnega prirede.

Vojško za Reko. V soboto zvečer je bil poslan en bataljon pešpolka št. 27. iz Ljubljane na Reko, en bataljon pa je bil včeraj ves dan in vso noč pripravljen za odhod.

Cesarjevo darilo. 200 krov podpore je podeli cesar protovoljnemu gospodarskemu društvu občine Trata v Gorenji vasi.

Revizija posojilnic in zadruž. Zaano je, da je že uveljavljen zakon od 10. junija 1903 d. z. štev. 133, po katerem mora biti vsaka zadružna ali društvo, ki je osnovano na podlagi zadružnega zakona od 9. aprila 1873 d. z. štev. 70, najmanj vsako drugo leto enkrat temeljito pregledano od kakega kompetentnega revizorja. Pri zadružah oziroma društvih, ki so član kake zvez, bodo izvrševali z omenjenim zakonom predpisane revizije ter da jih poročila pristojnim oblastim zvezni revizor, ako je dobila zvez za to od ministra potrebnou reviziskou koncesijo oziroma avtorizacijo, ki pa je odvisna od raznih pogojev. Takšno revizisko koncesijo je že davno dobila »Zvez slovenskih posojilnic v Celju« in sicer vsled ukazu c. kr. ministra za notranje stvari od 10. decembra 1903, številka 51.365. Kot stalni revizor je nastavljen dosedajšnji revizor Zvezega gospod Franjo Jošt in je isti tudi vpisan v sezname revizorjev v zmislu zakona od 10. junija 1903 d. z. št. 133 in po § 10. in 11. ministrske naredbe od 24. junija 1903. d. z. štev. 134 pri c. kr. nadsodišču v Gradu vsled naredbe predsedništva tega nadsodišča od 16. marca 1904. Praes. 2400 25 c/4 ter pri c. kr. pomorskom višjem deželnem sodišču v Trstu vsled naredbe predsedništva tega nadsodišča od 21. aprila 1904. Praes. 1803 5 f/4, to pa zaradi tega, ker razteza »Zvez slovenskih posojilnic v Celju« svoj delokrog po vseh slovenskih pokrajinal, katere obsegajo področje c. kr. nadsodišča v Gradcu in v Trstu. Upajmo, da bodo že dolgo pričakovani zakon o obligatorični reviziji pridobitnih in gospodarskih druž, med katere spadajo v prvi vrsti naše slovenske posojilnice in hranilnice, imel začeljien uspeh ter rodil obilo dobrega sadu.

Tržički »Sokol« napravi v nedeljo 1. maja peš-izlet v Begunje pri Radovljici. Ako bi bilo vreme neugodno, bo izlet dne 8. maja. Izvajale se bodo proste vaje določene za veskokolski shod v Ljubljani. Ta izlet bo prvi v društveni obliki. Želeti bi bilo, da napravi »Sokol« večkrat izlete po sosednjih krajih. Odhod ob 11. uri iz telovadnice.

Učiteljskega društva litijškega šolskega okraja občini zbor se vrši v četrtek, dne 5. maja t. l. ob pol 2. uri popoldne v Višnji gori z navadnim sporedom za občine zbor — glej § 26 društvenih pravil; zraven tega tudi volitev delegatov za letošnjo glavno skupščino »Zavezek«.

Belokranjsko učiteljsko društvo ima svoje zborovanje dne 5. maja t. l. v Gradacu v gostilni g. Maceljeta. Prične se točno ob 2. uri popoldne. Na vzporedu je tudi volitev delegatov za skupščino »Zavezek«.

Požar. Z Unca se nam po roča: V petek 22. t. m. ob 12. uri popoldne izbruhnil je tukaj v hiši g. Ribariča ogenj. Pogorela je le omejena hiša s kozolcem. Sreča bila je, da je bila streha mokra od dežja, kajti nevarnost je bila zelo velika za vse bližnje hiše in za vas Slivce, kamor je ugoden in moeden veter goreče utrinke zanašal. G. Ribarič je bil zavarovan za hišo za 2000 K; kupil jo je pred nedavnim časom, a imel jo je prodati pred dnevi za 3000 K. V hiši je imel zalogo obročev v vrednosti 1100 K, kateri niso bili zavarovani, razen tega pogorelo mu je še precej krme i. dr. Začgal je otrok najemnika hiše; najemniku je zgorel tudi 1 prešč. Na mesto prišle so brizgalne z Unca in z Ra-

keka in požarne brambe z brizgalnami iz Cerknise in iz Dolenje vasi. Slednji prišle so valed brzojavnega gospodola zelo hitro na požarišče in če ravno niso prišle do delovanja z brizgalnami je ta nujna pomoč zelo hvalevredna. Grajevredno je pa, da v vseh Rakovcih in Uneču, kjer imajo brizgalne, ni gasilnih društev, kajti te spolnjujejo svojo naloge le če so v večih rokah in pod enotnim pozivom. V tem slučaju dokazalo se je to. Na noge tedaj, vplivni možje in ustanovite nam gasilna društva!

Občinske volitve v Ljutomeru. Slovenci so obdržali tretji razred s 4 odborniki, ki so ga imeli že sedaj. V I. razredu je bilo 8 nemških glasov proti dvema slovenskim, v II. razredu so imeli Nemci 20, Slovenci pa 6 glasov. Dekan ni hotel iti na volišče.

Razstava. Učenci obrtno-nadzornovalne šole v Žalcu razstavili bodo svoje risbe in svoja druga pismena dela v nedeljo, dne 1. majnike t. l. v risalni dvorani. Kdor se razstava zanima, je vladivo povabljen, da si jo ogleda.

Mlad samomorilec. V Volšperku se je ustrelil 14letni trgovski vajenc Pavel Blatnik s florbertovo puško v sence. Vzrok: mlada, a nesrečna ljubezen.

Ljubljansko delavstvo in prvji majnik. Ljubljansko delavstvo priredi v proslavo prvega majnika v nedeljo ob 10. uri dopoldne v kazinskem steklenem salonu ljudskih shod, na katerem bodo govorili Ebin Kristjan z Dunaja. Popoldne v 3. uri bodo na vrtu »pri Levu« na Marije Terezije cesti popoldanska veselica s šaljivo loterijo, koriandoli korzo in bombardiranjem na Port Arthur. Zvečer ob 8. uri je v »Katoliškem domu« »večerni veselici« s koncertom, predavanjem in zabavnimi prizori.

Mestna kopal. Od dne 21. řečka do 20. maja travna 1904 oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsake skupaj 2600 kopeli, in sicer za moške 1970 (pršnih 1360, kadnih 610), za ženske 630 (pršnih 180, kadnih 450).

Vandalizem v tivolskih nadzadnih. Čuje se, da so tivolske nasade poškodovale v noči od 16. na 17. t. m. nemški dijaki iz realke, ki so celo noč krokali in divjali po mestu in po drevoredu.

Iz zapora ušel. Dne 22. t. m. je ušel iz sodnega zapora v Reki natakar Jurij Hutter in Tiefenbacha na Kočevskem. Obsojen je bil zaradi tativne v eno leto ječe.

Tatvina. Mesarskemu poslovniku Ignaciju Kovačiču, stanovanju na Poljanski cesti štev. 58, je neznan tet ukradel iz zakljenjene sobe suknjo in hlačo, v vrednosti 45 K.

Z rešilnim vozom. Včeraj dopoldne je na Starem trgu vrgla bojštja dijaka Viktorja Trevana, stanovanja v Sveti Florjanovi ulicih št. 10. Pri padcu si je prebil zgornjo čeljust. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v delčno bolnično.

Izgubljeno. V nedeljo dne 24. t. m. se je med 11. in 12. uro dopoldne na potu Kočevske ulice, Sv. Petra cesta, čez franciškanski most, Glavni trg in Stari trg zgubila črna denarnica z vsebino 365 krov in nekaj drobiža. Pošteni najditelj se prosi, da odda denar pri magistratu proti postavni nagradi.

Hrvatske novice. Toča je padala v petek zvečer nad Zagrebom in okolico, kakor golobja jaja debela ter napravila mnogo škode. — Pri »Katoliškem listu« je gosp. Korenić odložil uredništvo. — Nedeljski počitki je bil včeraj zaradi štrajka na železnicah po celih deželi odpravljen.

Najnovejše novice. Morilec svojega očeta oproščen. Kasacijsko sodišče je odbilo pritožbo državnega pravdnika proti oprostitvi nekega Leonardelija iz puljske okolice. Iste je namreč svojega zapravljivega očeta, ki je hotel podariti celo svoje posestvo svoji priležnici, s škarjam zakljal. Porotniki so izrekli, da je bil v silobranu ter so ga oprostili.

Za projektovano avstrijsko razstavo v Londonu. je obljubilo trgovinsko ministrstvo 50000 K državne podpore.

Vlak je zdrknil s tira blizu Litoměřic. Ranjenih je 16 oseb, pet težko.

Spomenik Shakespeareju, in sicer prvega na Nemškem, so odprt v Weimarju nasproti Goethejevi hiši.

Zaradi izdaje vojaških tajnosti je bil v Berolinu obsojen urednik časopisa »Die Woche« v 7dnevni zapor v trdnjavi, ker je prinesel v svojem listu podobo neke ogranice pri trdnjavi Metz.

Polož banke. Banka Pollett Monigotti v Luganu je ustavila plačevanje. Primanjkljaj znaša milijon frankov. Bankir je izginil.

Štrajk mornarice. Častniki francoske trgovinske mornarice v Marzilju so zadele štrajkati, dokler se ne sprejmejo nekateri odpuščeni mornarji.

Punt zaradi vojaških naborov. V Belónsu na Ogrskem se je ob prilici letosnjih vojaških naborov spustalo prebivalstvo ter navalilo na naborno komisijo. Podpolkovnika Lausch in Lukács ter komitatni predsednik Jancó so bili v smrtni nevarnosti, ker bi jih bili prebivalci gotovo ubili, aki bi ne bili o pravem času prihiteli orožniki. Med puntarji in orožniki je nastal pravcati pretep, v katerem je bil oden orožnik smrtno ranjen.

Premalo šol ima Novi York. Za 70.000 otrok ni mesta v raznih šolah. Da bi se odpravil ta nedostatek, bodo sedaj zgradili novo šolo, ki bo imela 6 nadstropij. Imela bodo seveda priprave za vzdiganje v gorjenja nadstropja, ki bodo vzdigovale do 30 otrok hkrati. Visokost bodo znašala 66 m, izdatki dosegajo 2 milijona. V zgradbi bodo 97 učnih sob, amfiteater za 15.000 oseb za večerna predavanja za odrastle, sobana za ročna dela in kuhinja. Zgradba se stavi v francoski renesansi.

Car in vojak. Nemške novice so prinesle te dni (velikonočno) prijedelko o ruskem carju Nikolaju I. O velikonočnih praznikih leta 1838 je bival car v Moskvi. Na Velikonoč zjutraj je šel iz Nikolajevske palade ter pozdravil vojakov, stojčega na straži, z navadnim velikonočnim pozdravom: »Hristos vospresel!« Toda vojak, mestno dabičedovoril: »Vsi istinu vospresel!« je rekel: »Nikakor Veličanstvo, Hrist ni vstal od mrtvih!« Car je vojaka ostro pogledal, ki mu je pa ponosno odvrnit: »Veličanstvo, jaz sem Žid!« Car je vojaka baje obdaril z njegovo neustrašljivost, toda kasneje je bil premeščen v kazenski polk. Ta prijedelko je vedenoma izkvarjena. Oni vojaki, ki je na pozdrav carja »Hristos vospresel!« odgovoril: »Tak skočeta!« (Tako se govoril), ni bil Žid, ampak mobamedanski Kiriz. Vojaku se ni ničesar dogodilo, ampak od tega časa se je skrbno pozdrilo, da so bili na velikonočni praznik le pravoslavni Rusi na straži.

Ministrstvo za bogoslovlje in nauk. Je izdal statistiko gimnazij in realk, ki uživajo pravico javnosti. Iz te statistike posnemljeno: Gimnazijev je bilo na Kranjskem 5, na Koroskem 3, v Primorju 7, na Štajerskem 9, v Dalmaciji 5. V vsej Avstriji je 222 gimnazij. Učni jezik pa je na teh gimnazijah: na 116 nemški, na 51 češki, na 30 poljski, na 6 italijanski, na 3 maloruski, na 5 srbsko-hrvatski in na 11 utrakvistični. Realk pa je na Štajerskem 4, na Koroskem 1, na Kranjskem 2, v Primorju 4, v Dalmaciji 2. Vseh realk je v Avstriji 121. Učni jezik je na 69 realkah nemški, na 37 češki, na 10 poljski, na 3 italijanski, na 1 hrvatsko-srbski in na 1 utrakvistični. Edini Slovenec je toliko srečen, da mu ni treba srednjih šol. Poslancev nimamo! Most bo kmalu dograjen do Adrije. Za nas je »veto« važnejši kot kar pa slovensko srednješolstvo.

<p

Spominjajte se dilačke in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepriskočenih dobitkih.

Vydove žitne kave

POSKUSITE! Vzorec dragovoljno posamežnikom.

„DOMAČI PRIJATELJ“

Prečiščeno kavno mleko.

Vydove letnina fitne kave Praga-1777

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurz dunaj. borze 23. aprila 1904.

Naložbeni papirji. Denar Blago

42% majeva renta 99/85 100/05

42% srebrna renta 99/80 99/80

4% avstr. kronska renta 99/60 99/80

4% " zlata 119/35 119/55

4% ogrska kronska " 97/90 88/10

4% " zlata 118/40 118/60

4% posojilo dežele Krainške 100/- 100/75

4% posojilo mesta Splet 100/- 101/25

4% " Zader 100/- 100/55

4% " bos-hr. žel. pos. 1902 . . . . . 100/- 101/50

4% " češka dež. banka k. o. 100/- 100/25

4% " ž. o. 100/- 100/20

4% " zl. pisma gal. d. hip. b. 101/65 101/75

4% " pest. kom. k. o. z. 107/- 108/-

4% " zl. 100/- pr. 101/- 102/-

4% " zl. pisma Innerst. hr. 100/50 101/30

4% " ogrske cen. dež. hr. 100/25 101/25

4% " zl. p. pis. ogr. hip. ban. . . . . 100/- obli. ogr. lojalni ž. leznici d. dr. 101/- 101/75

4% " češke ind. banke 100/- 101/75

4% prior. Trst-Poreč lok. žel. 99/50 100/-

4% prior. dol. žel. 99/50 100/-

3% " juž. žel. kup. 1/1/ 298/40 300/40

4% " avst. pos. za žel. p. o. 101/- 101/80

Srečke.

Srečke od I. 1854 . . . . . 193/- 195/-

" " 1860/ 182/- 184/50

" " 1884 . . . . . 259/- 263/-

" " tizske 161/- 163/-

" " zem. kred. I. emisije II. 296/- 306/-

" " ogr. hip. banke 294/- 299/-

" " srbske & hr. trs. 100/- turške 272/- 273/-

Basiliča srečke 89/- 92/50

Kreditne " 132/50 133/50

Inomske " 21/25 22/25

Krakovske " 46/- 47/-

Ljubljanske " 81/- 84/75

Avst. rud. križa " 78/- 82/-

Ogr. " 68/- 72/-

Rudolfove " 53/10 55/10

Salcburške " 29/- 30/-

Dunajske kom. " 66/- 71/-

Deinice. " 77/- 80/-

Južne železnice 504/- 514/-

Državne železnice 8/- 81/-

Avtro-ogrskie bančne delnice 641/25 642/25

Avtro. kreditne banke 160/5 161/6

Ogrske " 643/- 644/-

Zivnostenske " 758/- 760/-

Premogok v Mostu (Brüx) 250/- 252/-

Alpinske montan 620/- 630/-

Pratke žel. indr. dr. 412/25 413/25

1945/- 1954/50

492/50 493/50

Trbovške prem. družbe 337/- 343/-

Avtro. orozne tovr. družbe 453/- 457/-

Češke sladkorne družbe 160/- 164/-

Valute.

C. kr. cekin 11/35 11/39

20 franki 19/15 19/07

20 marke 23/44 23/52

Sovereigns 23/92 24/-

Marke 11/17 11/37

Laški bankovci 95/20 95/35

Rubliji 252/75 253/50

Dolarji 4/84 5/-

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 20/4. Prednji uradni tisk 7/80-0 min.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetovi	Nebo
23.	9. zv.	7304	11/3	sl. jug	pol. oblač.
24.	7. zj.	7317	8/5	brezvetr.	oblačno
	2. pop.	7310	17/6	sl. svzvod	oblačno
	9. zv.	7319	13/0	sl. svzvod	dež
	7. zj.	7328	11/6	brezvetr.	oblačno
	2. pop.	7318	18/4	brezvetr.	del. jasno

Srednja temperatura sobote in nedelje 11/8° in 13/0° — normale: 11/0° in 11/1° — Mokrina v 24 urah: 6/4 mm in 27 mm

Zahvala.

Vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa č. duhovščini, g. c. kr. glavarenemu komisarju, gg. c. kr. uradnikom, poštним kolegom, županstvu, pevcom, učiteljstvu in šolski mladinici, raznimi društvom itd. ki so nama o priliki smrti našega nepozabnega, iskreno ljubljenega soprog, ozir. brata, gospoda

Alojzija Sorč

c. kr. poštarja, veleposesnika itd. izkazali blago sočutje, ki so darovali predlagemu pokojniku prekrasne vence in so v tako obilnem številu prihitele od bližu in daleč spremijat ga k večnemu poštu, izrekave tem potom svojo najtopljenje zahvalo.

Bovec, dne 20. aprila 1904.

Miroslava v. Sorč r. Himmer soproga.

Karolina Omajer r. Sorč sestra.

Službo instruktorja

želi prevzeti vseučiliški dijak.

Ponudbe pod šifro „Instruktor“ na upravnštvo „Slov. Naroda“. 1172-1

Za Bloke (Novavas) se išče 1173-1

izučen mesar.

Več se izve pri županu, tam.

Za večjo manufaktурno trgovino se išče spretan, zanesljiv ter soliden

pomočnik.

Reflektira se le na dobro moč.

Ponudbe naj se pošljajo direktno:

Jos. Morauc

trgovina z manufakturami in modnimi blagom — Rudolfovo.

Istotam se sprejme tudi

učenec

ki je dovršil dva ali vsaj en gimnazski razred.

1176-1

Dobra eksistencija pozicija in poslovnost v Ljubljani.

z naslovom ravnatelja se nudi mlajšemu trgovcu po poklicu s prevzetjem mednarodnega trgovskega zavoda brez konkurence v Zagrebu. Reflektanti, po možnosti slovenski zmožni, ki imajo za prevzetje najmanj 10.000 K kapitala, naj natančne dopisa z referenci posiljajo pod „Debet & Credit 2410“ na naslov Rudolf Messe, Dunaj, I., Seilerstraße 2. da se odpošije naprej.

EDMUND KAVČIĆ, Ljubljana.

Služba.

Sprejme se v službo pošten in čeden hlapce katerikoli starosti, samo da je sposoben za domača dela in opravlja enega konja. — Ponudbe z zahtevo letnega plodka sprejema uprav. „Slov. Nar.“ 1166-2

Za neko zunanjega trgovina z mestnim blagom se išče takoj 1158-2

spretna prodajalka.

Več pove zavod za službe T. Novotny na Dunajski cesti št. 11.

Gostilničarji!

Proda se takoj kompletna

oprava za gostilno

obstoječa iz 39 okroglih miz, 114 stolov, 1 kredence, zrcala, slik, vrčkov, kozarcev, steklenic, miznih prtv, serviet, žlic, nožev, vilice, skledic in krožnikov.

Kje? pove upravnštvo „Sloven. Naroda“. 1174-1

Posljednjem takoj dobro izvezbanega

urarskega pomočnika

Plača po dogovoru.

FERDO ŠKRABA urar v Idriji. 1159-2

Zgodovinska povest iz francoskih časov na Kranjskem

Pod novim orlom!

(ponatis iz „Slov. Naroda“)

je izšla!

Ta povest je, izhaja v „Slov. Narodu“, vzbudila mnogo pozornosti in živo zanimanje po vsej deželi ter smo moralni na mnogostransko izrecno zahtevo izdati v posebni knjigi.

Dobi se edino-le pri

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Iztis po K 1.60, po pošti K 1.80.

755-10